

andre Baner, f. Ex. dem paa den lille jydste Salvo, hvorom der kan blive Tale, tilbøds paa Grund af det store Opland, de tilføre Statsbanerne, men navnlig, hvis Brenaa Havn skulde faae den Udvidelse, som har været tilsiget paa Grund af, at der i saa Fald ganske vist over disse Baner vilde aabnes en ikke ringe Trafik fra Sjælland. Det ærede Mindretal udtaler sig meget stærkt mod Kjøbet af de private Baner, men det forekommer mig, at dets Raisonnement i saa Henseende gaar lidt ved Siden af det egentlige Forhold, thi det ærede Mindretal mener, at dersom man nu f. Ex. anlægger en Herning-Olgod-Bane, vilde Gieren af Silkeborg-Herning-Banen være Herre over Forholdet og kunne strue Prisen paa Banen op saa højt, som det skulde være. Jeg skal i saa Henseende bemærke, at der dog er en Klemme paa ham, at man jo for at bruge Banen til gennem-gaaende Drift slet ikke behøver at købe den, thi i Koncessionen, som er meddeelt Vedkommende, staar der i § 29: „i det Tilfælde, at Regjeringen skulde agte selv at anlægge eller tillægge Andre Koncession til Anlæg af Jernbaner, der af vor Regjering ønskes satte i Forbindelse med den her koncessionerede Jernbane, skal Koncessions-haveren i Mangel af mindelig Overenskomst med Vedkommende om Betingelserne for den gjensidige Tilslutning og Drift, være underkastet de Bestemmelser, som af vor Indenrigsminister maatte blive givne“. Det er altsaa klart, at der ikke er det Allerringeste i Veien for, at Silkeborg-Herning-Banen uden at noget Kjøb finder Sted kan blive benyttet og drevet i Forbindelse med de andre Baner efter de Bestemmelser, som gives af den høitærede Indenrigsminister, og jeg maa sige, at dersom det stiller sig saaledes, at den ærede Indenrigsminister giver saadanne Bestemmelser, tror jeg, at Forholdet for den, der eier Banen, vil blive saa ubeløst med Hensyn til Driften, at det er saa langt fra, man vil faae vanskelige Betingelser, at man tværtimod meget let vil kunne opnaa rimelige Vilkaar for et Kjøb. Thi det er jo klart, at skal en saadan Banestump paa ikke mere end 5 Mil drives for egen Regning for gennem-gaaende og lokal Trafik, vil denne Drift blive overordentlig dyr, naar den skal rette sig efter andre Baners Drift, at det er umuligt Andet, end at der vil opstaa Driftsudgifter, som paa ingen Maade ville kunne opveies af Driftsindtægterne. Nei, jeg frygter meget mere for en anden Ting, og det er, at Regjeringens kontraktmæssig skulde ville overtage Driften af denne Bane. Det er egentlig det, jeg synes mindst om, thi har Regjeringen paa en eller anden Betingelse overtaget Driften af Banen, ja saa er der i og for sig for Gieren ikke nogen videre Grund til Andet end, hvis han ikke kan faae den Pris, han forlanger, at se Lidet an; saa har han ikke de store Driftsudgifter, og saa taber han selvfølgelig ikke saa Meget derved. Det er, som sagt, mere

det, jeg frygter for, at man ad denne Vej skal trække Overdragelsen af Banen ud, og jeg tilstaar, at jeg nærer, efter en Bemærkning af den ærede Minister under Konferencen, en vis Frygt for, at der fra Regjeringens Side alt er truffet Foranstaltninger, som ville føre os hen til denne Eventualitet. Hvorvidt dette skriver sig fra den ærede Indenrigsminister eller fra tidligere paatagne Forpligtelser, er Noget, jeg ikke her ser mig i Stand til at oplyse. I ethvert Tilfælde har dette Spørgsmaal om Kjøbet af de private Baner jo været et af dem, som Udvalget, og for sig slet ikke har kunnet bestjæftige sig videre med, thi det er jo klart, at hvilken Mening man end kan have derom, er det naturligvis et Spørgsmaal, om hvis Løsning Forslagene kan og maa udgaa fra Regjeringen. Af de Forhandlinger, som bleve førte her ved Sagens første Behandling, maa jeg antage, at den ærede Indenrigsminister, efter de Udtalelser, der ere fremkomne i Betænkningen, vistnok vil tage denne Sag under Overveielse, og det vil jo da blive Thingets Sag, naar Forslag i saa Henseende komme frem fra den høie Regjering, at afgjøre, hvorvidt de Betingelser, der kunne opnaas, ere saadanne, at man mener, Statskassen forsvarelig kan gaa ind paa dem eller ikke. Naar det ærede Mindretal i sin Betænkning har udtalt, at Regjeringen vistnok i denne Sag med Hensyn til sine Tilbud er gaaet for vidt, skal jeg sige, at jeg i saa Henseende ikke har nogen som helst Formening, thi der har ikke, det jeg har set, foreligget Udvalget Noget, der kunde give Oplysning i saa Henseende. Det Æneste, der har foreligget for Udvalget, er en Opgjørelse af, hvad disse private Baner have kostet at anlægge, og det er for Randers-Brenaa-banen 3,051,000 Kr., for Aarhus-Alyombanen 2,150,000 Kr. og for Silkeborg-Herningbanen 2,000,000 Kr. Hvad iøvrigt Silkeborg-Herningbanen angaar, maa jeg sige, at det vel er opløst, at den har kostet 370—400,000 Kr. pr. Mil, men den Beretning, som foreligger fra vedkommende Anlæggeres Side, er lidt konfus, saa det er ikke godt muligt at finde rigtig Nødvendighed i den. Det synes, som om der foruden denne Sum tillige paahviler vedkommende Eier forskellige Erstatninger til tidligere Parthavere.

I Overensstemmelse med disse Anskuelser, som jeg her har tilladt mig at udvilde — jeg maa bede at undskyldte, at jeg har trøttet Thinget saa længe, men det var nødvendigt for mig at fremsætte, hvad der kunde oplyse Sagen i alle sine Enkeltheder — har Udvalgets Flertal, som det vil ses, filltet Forslag til forskjellige Endringer af Lovforlaget, saaledes at disse Anskuelser kunne finde et bestemt Udtryk. Hvad Betydningen af de enkelte Bestemmelser angaar, som jeg ikke har troet det fornødent at omtale, da antager jeg, at den vil være saa klar og iøjensalvende, at en nærmere Udvikling deraf ikke behøves. Hvad det ærede Mindretal angaar, saa har det jo, som de Herrer